

Mannen som møtte dauingene.

Ved Agnus Seljevoll

Det fortelles om en mann med navnet Johan Knutsen. Noen seier at han var fra Laksfjorddalen, og andre seier at han var fra Laukhella.

De forteller at han en kveld var på tur nedover dalen, da han ved Vasshaugen møtte noen fremmede som var på tur oppover. Han gav seg i prat med dem, og da han skulle til å gå, sa de fremmede at han nok fikk være med dem i stedet for den mannen i Tranøybotn, som de var sendt til siden han hadde heftet dem bort. Mannen skjønnte nå at det var dauinger han hadde møtt, og han var nødt til å være med dem. Det bar opp Tortenlia og helt opp på Hannakollene med dem. Han kom heim først om morgenen, men da var han trøytt og sliten og så svett at det rant av ham.

Siden fikk han aldri fred for dauinger. De kom klokken tolv visse netter og hentet ham, og han måtte være med dem. Slik var det også når han var på fiske. Det var bare på sjøen han hadde fred for dem, men så snart han kom på land og klokken ble tolv om natten, kom de og hentet ham.

På Lofoten var han en vinter i bulag med avdøde Hans Berg og Johan Jørgensen fra Lanesbogen ved Gibostad. De har senere fortalt at de en kveld hadde belagt døra firedobbelt med 20-kilos linsnøre. Ved midnatt hørte de dauingene som kom. Det var som de kom dragende på en tung sekk, og det var som om snøret, de hadde belagt døra med, var brent, for inn kom de.

En annen natt de hørte at dauingene kom, hoppet de frem av køyene og skulle holde ham forat han ikke skulle gå

-128-

med dauingene. Men han ba dem at de for Guds skyld ikke måtte holde ham, for det ville bli verst for ham sjøl. Han hev og slet til de var nødt å slippe ham.

En kveld var det kommet en finnkall dit, og han skulle ligge over natta der i bua. Han hadde hørt om mannen som var så plaget av dauinger, og før de la seg til å sove om kvelden, var han lenge ute, og da han kom inn, sa han at denne natten, trudde han, de skulle få fred for dauingene. Da klokken ble tolv, hørte de dauingene gikk utenfor veggene, men de kom ikke inn den natta. Neste natt gikk det likeens, og så lenge finnen var der, hadde de fred om nettene. Men Johan Knutsen sa at det skulle finnen ikke ha gjort.

Han reiste senere til sjøs, og de hørte ingenting fra ham mer.

Mange år etter kom det en fremmed mann til hans heimbygd. Han gikk og så seg om og spurte etter nytt, som om han var kjent i bygda fra før. Det var ingen som kjente ham, men de trudde det var Johan Knutsen, som for mange år siden var reist til sjøs. Det er fortalt at kjerringa hans, som nå var blitt gift igjen, og ennu levde, kjente ham igjen; men hun snakket ikke til ham, og ikke gjorde han det heller, før han reiste igjen.